

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

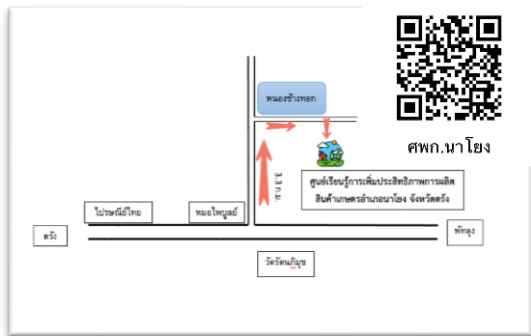
ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
สินค้าหลัก : ผักปลอดภัย

เกษตรกรเป้าหมาย : ๒,๑๒๙ ราย

สถานที่ตั้ง : ๑๐ ม.๕ ต.นาโยงเหนือ อ.นาโยง จ.ตรัง

พิกัดศูนย์ : ๔๗ P X ๕๗๖๑๑๘ , Y ๘๓๓๗๘๓๒

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประกิจ จิตรใจภักดิ์

ที่อยู่ : ๑๐ ม.๕ ต.นาโยงเหนือ อ.นาโยง จ.ตรัง

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑ - ๐๙๙๓๖๕๑

สถานการณ์ของพื้นที่ อำเภอนาโยง มีลักษณะพื้นที่เหมาะแก่การปลูกพืชผัก และมีทำเลที่ตั้งใกล้ตัวเมือง จึงมีตลาดในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และกระจายสินค้าทางการเกษตร แต่เกษตรกรดั้งเดิมในพื้นที่ อำเภอนาโยงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ยังขาดประสบการณ์ในการปลูกผักเพื่อเป็นรายได้เสริม ภายในครัวเรือน ประกอบด้วยเนื่องจากราคาผลผลิตยางพาราตกต่ำ เกษตรกรเริ่มนำการทำเกษตรแบบผสมผสานมาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองมากขึ้น ศพก.หลัก อำเภอนาโยงจึงเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรด้านการผลิตพืชผักและการเกษตรผสมผสานที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา : ๑.ส่งเสริมการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒.พัฒนารูปร่างเรียนรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีกับการเกษตร
๓.พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรร่วมกับเครือข่าย และชุมชน

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : ระบบน้ำอัจฉริยะ การปลูกผักยกแคร่ การทำปุ๋ยหมัก

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ และเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑) หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต โดยการนำมูลสัตว์ภายในศูนย์เรียนรู้ ผลิตเป็นปุ๋ยหมักคุณภาพสูง และผลิตน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้เอง นอกจากนี้ได้นำสารชีวภัณฑ์ เชื้อราไตรโคเดอร์มา ไปใช้เพื่อป้องกันเชื้อราสาเหตุจากโรคพืช

๒) หลักสูตรบังคับ ได้แก่

- เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน โดยการปลูกพืชผสมผสาน พืชผักอายุสั้น ไม้ผล ไม้ยืนต้น รวมถึงการทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ และเลี้ยงวัว

- การจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยมีการจดบันทึกรายรับ รายจ่าย เพื่อให้ทราบถึงต้นทุน รายรับ รายจ่าย ในการบริหารจัดการภายในศูนย์เรียนรู้และในครัวเรือน

๓) หลักสูตรเสริม ได้แก่

- การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า โดยการนำเทคโนโลยีระบบน้ำอัจฉริยะ ส่งงานผ่านโทรศัพท์มือถือ เพื่อลดต้นทุนด้านแรงงาน ประหยัดเวลา

- อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ปลุกผักบุงแก้ว ผักยกแคร์

ฐานการเรียนรู้ที่ : ภายในพื้นที่ ศพก. มีฐานการเรียนรู้ที่เกษตรกรสนใจจำนวน ๘ ฐาน ได้แก่ ๑ ระบบน้ำอัจฉริยะ โดยการส่งงานผ่านมือถือ ๒ การปลุกผักยกแคร์ ๓ ด้านการปศุสัตว์ ๔ การผลิตปุ๋ยหมัก ๕ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ ๖ การขยายพันธุ์พืช ๗ ด้านการประมง ๘ การปลูกมะพร้าวน้ำหอม

แปลงเรียนรู้

๑. การปลุกผักบุงแก้ว และผักบนกระเบื้อง ร่วมกับระบบน้ำอัจฉริยะ ลดต้นทุนการผลิตเรื่องแรงงาน
๒. ปาล์มน้ำมัน เป็นต้นกล้าที่พันธุ์ สุราษฎร์ธานี ๒ ในช่วง ๒ ปีแรก ใช้ปุ๋ยหมัก ๒๐๐ กก./ปี ทำให้ลำต้นใหญ่ ทะลายไม่ขาดคอ น้ำหนักดี

การบริหารจัดการ

ใช้คณะกรรมการ ศพก. ซึ่งประกอบด้วย ประธาน เกษตรกรผู้นำ ศูนย์เครือข่าย และผู้ทรงฯ โดยจัดประชุม ๔ ครั้ง เพื่อใช้เวทีการประชุม ดำเนินการ ๑) จัดทำแผน/แนวทางการพัฒนา ๒) สื่อสารนโยบาย ๓) กำหนดหลักสูตรการอบรม การจัดงานต่างๆ ๔) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ฯ ๕) อื่นๆ

ศพก.อำเภอนาโยง ประสบผลสำเร็จในเรื่อง

- เกษตรกรเข้ามาศึกษาดูงานได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ได้จริง มีฐานเรียนรู้ที่ชัดเจน
- เป็นตัวกลางระหว่างหน่วยงานกับเกษตรกร เช่นสถานที่จัดอบรม แปลงสาธิต แหล่งเรียนรู้
- การพัฒนา ศพก. อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดความสำเร็จ โดยยึดตามแนวคิดที่ว่า “ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และกตัญญู ” และมีปัจจัยสำคัญอื่นประกอบด้วย

๑. การสนใจ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้หรือผู้มีประสบการณ์ การศึกษาดูงาน การเปิดกว้างแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สนใจ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒. การใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการทำการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพ

๓. การวางแผนการผลิตและการตลาด โดยใช้ตลาดนำการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าเกษตร

๔. การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศน์ ภายในศูนย์เรียนรู้ และชุมชน

๕. ต่อยอดความรู้โดยการเป็นวิทยากรถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ผู้สนใจศึกษาดูงาน

แผนพัฒนา ศพก.ในอนาคต การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีการเชื่อมโยงกับท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลนาข้าวเสีย ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลช่อง และหน่วยงานในพื้นที่อย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลนาโยงเหนือเพื่อประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายในอำเภอนาโยง